

Temeljem članka IV - 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 10. sjednici Zastupničkoga doma, održanoj 13. lipnja 2007. godine, i na 7. sjednici Doma naroda, održanoj 30. srpnja 2007. godine, usvojila je

## **OKVIRNI ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI**

### **DIO I - OPĆE ODREDBE**

#### **1. Cilj Zakona**

##### **Članak 1.**

Zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon) utvrđuje se ustroj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, odgovornost nadležnih vlasti u ovome području, ustanovljavaju se tijela za provedbu Zakona i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, te se utvrđuje način osiguranja kvalitete u području visokog obrazovanja.

##### **Članak 2.**

U svrhu reforme visokog obrazovanja, ovaj zakon ustanovljava temeljna načela i standarde za stjecanje visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, sukladno relevantnim odredbama Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (ETS No. 5, 1950) i njezinih protokola, Preporuci Komiteta ministara Vijeća Europe o priznavanju i ocjeni kvalitete privatnih visokoškolskih ustanova [R(97)1], Preporuci o pristupu visokom obrazovanju [R(98)3] i Preporuci o istraživačkoj zadaći sveučilišta [R(2000)8] te drugim relevantnim načelima međunarodno priznatih pravnih instrumenata, čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te sukladno Konvenciji Vijeća Europe/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji (ETS No. 165, 1997).

Bosna i Hercegovina prihvata europske strateške ciljeve u području visokog obrazovanja, izražene u Deklaraciji europskih ministara visokog obrazovanja iz Bologne (1999), kao i kasniji razvoj ove koncepcije.

Visoko obrazovanje je djelatnost od posebnoga interesa za Bosnu i Hercegovinu.

## **2. Visoko obrazovanje: ciljevi i značenje**

### **Članak 3.**

Ciljevi visokog obrazovanja su:

- ustanovljavati, razvijati, štititi i prenositi znanje i sposobnosti kroz nastavu i znanstveno-istraživački rad i time pridonositi razvoju sposobnosti pojedinaca i društva;
- pružiti mogućnost građanima da, sukladno propisima, cijeloga života uživaju korist visokog obrazovanja.

### **Članak 4.**

U smislu ovoga zakona, termin "visoko obrazovanje" znači obrazovanje nakon srednje škole koje vodi do međunarodno priznatog stupnja visokog obrazovanja.

Visoko obrazovanje temelji se na:

- akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji sveučilišta;
- otvorenosti sveučilišta prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici;
- nedjeljivosti nastavnoga rada i znanstvenoga istraživanja, odnosno umjetničkoga stvaralaštva;
- uvažavanju europskih humanističkih, demokratskih vrijednosti, te usklađivanju s europskim sustavom visokog obrazovanja;
- poštovanju ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije;
- koncepciji cjeloživotnog obrazovanja;
- interakciji sa društvenom zajednicom i obvezi sveučilišta da razviju društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske zajednice.

## **3. Ciklusi u visokom obrazovanju i europski sustav prijenosa bodova (u daljnjem tekstu međunarodna oznaka: ECTS)**

### **Članak 5.**

Visoko obrazovanje organizira se u tri ciklusa:

- prvi ciklus vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskoga studija [the degree of Bachelor] ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovitog studija nakon stjecanja svjedodžbe o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje s najmanje 180, odnosno 240 ECTS bodova;
- drugi ciklus vodi do akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog studija, traje jednu (1) ili dvije (2) godine, a vrednuje se sa

60, odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbroju s prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova;

- treći ciklus vodi do akademskog zvanja doktora ili ekvivalenta, traje tri godine i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.

Jedan semestar studija nosi 30 ECTS bodova u svakom ciklusu.

Iz odredaba stavka 1. ovoga članka izuzima se studij medicinske skupine znanosti u prvom ciklusu, koji se vrednuje do 360 ECTS bodova.

#### **4. Pravo na akademski naslov i zvanje**

##### **Članak 6.**

Završetkom stupnja prvoga ciklusa stječe se pravo na određeni akademski naslov, odnosno stručno zvanje u određenom području definirano Pravilnikom o korištenju akademskih naslova, te stjecanju znanstvenih i stručnih zvanja.

Završetkom stupnja drugoga ciklusa stječe se akademski naslov i zvanje magistra za određeno područje, što je definirano Pravilnikom o korištenju akademskih naslova, te stjecanju znanstvenih i stručnih zvanja.

Završetkom stupnja trećega ciklusa stječe se akademski naslov i znanstveno zvanje doktora znanosti za određeno područje, što je definirano Pravilnikom o korištenju akademskih naslova, te stjecanju znanstvenih i stručnih zvanja.

Osim zvanja koja se dodjeljuju *honoris causa* (počasni doktorat znanosti), ne mogu se dodjeljivati nikakva druga zvanja koja nisu predviđena ovim zakonom, odnosno Pravilnikom o korištenju akademskih naslova, te stjecanju znanstvenih i stručnih zvanja.

### **DIO II - VISOKOŠKOLSKE USTANOVE**

#### **1. Pristup visokom obrazovanju**

##### **Članak 7.**

Pristup visokom obrazovanju imaju svi oni koji su završili četverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini.

Visokom obrazovanju, kojim se bave licencirane visokoškolske ustanove u Bosni i Hercegovini, pristup neće biti ograničen, izravno ili neizravno, prema bilo kojoj stvarnoj ili pretpostavljenoj osnovi, kakve su: spol, rasa, seksualna orijentacija, tjelesni ili drugi nedostatak, bračno stanje, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, veza s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje, dob ili neki drugi status.

## **Članak 8.**

Učenici koji su završili srednju školu u inozemstvu dokaz o završenoj školi, svjedodžbu ili diplomu, podnose na ocjenu nadležnoj instituciji, koja uzima u obzir kriterije i procedure za priznavanje stranih kvalifikacija, ustanovljene sukladno načelima Konvencije o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji.

Priznat će se, u pravilu, svjedodžba ili diploma koja pokazuje razinu obrazovanja što se suštinski ne razlikuje od obrazovanja u Bosni i Hercegovini i koja nositelju daje pravo prijavljivanja na sveučilište ili pravo pristupa polaganju prijemnoga ispita za sveučilište u danoj stranoj zemlji.

## **Članak 9.**

Visoko se obrazovanje može stjecati redovito, izvanredno, učenjem na daljinu ili kombiniranjem ovih triju načina studiranja, onako kako je to predviđeno statutom visokoškolske ustanove.

## **2. Visokoškolske ustanove**

### **Članak 10.**

Visokoškolske ustanove u Bosni i Hercegovini su sveučilišta i visoke škole.

Termin "sveučilište":

- ograničen je na visokoškolske ustanove koje se bave i nastavnim i istraživačkim radom, koje nude akademske stupnjeve sva tri ciklusa, s ciljevima koji uključuju unapređenje znanja, misli i školstva u Bosni i Hercegovini, obrazovni, kulturni, društveni i gospodarski razvoj Bosne i Hercegovine, promoviranje demokratskog građanskoga društva i postizanje najviših standarda nastave i istraživačkoga rada;
- odnosi se na visokoškolsku ustanovu koja realizira najmanje pet (5) različitih studijskih programa iz najmanje tri (3) znanstvena područja - prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti, društvene znanosti i humanističke znanosti.

Termin "visoka škola":

- ograničen je na visokoškolsku ustanovu koja je akreditirana za davanje diploma i stupnja prvoga ciklusa, s ciljevima koji uključuju pripremu i obuku pojedinaca za stručni, gospodarski i kulturni razvoj Bosne i Hercegovine i promoviranje demokratskoga građanskog društva, te postizanja visokih standarda nastave i učenja;
- odnosi se na visokoškolsku ustanovu koja realizira najmanje jedan studijski program iz jednoga znanstvenog područja i ispunjava druge uvjete sukladne zakonu.

## **Članak 11.**

Ne može se uskratiti ili ograničiti sloboda visokoškolskim ustanovama da:

- inoviraju načine za stjecanje visokog obrazovanja unutar svojih licencijskih;
- nude studijske programe za stjecanje vještina potrebnih ili korisnih za ostvarivanje ciljeva visokog obrazovanja.

## **3. Statut visokoškolske ustanove**

### **Članak 12.**

Statut je temeljni akt visokoškolske ustanove kojim se uređuju pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti ustanove.

Statut donosi senat uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnoga odbora visokoškolske ustanove.

Statut svake visokoškolske ustanove mora biti usuglašen s ovim zakonom.

## **4. Tijela sveučilišta i visoke škole**

### **Članak 13.**

Tijela sveučilišta su:

- upravni odbor,
- senat,
- rektor.

Sveučilište može imati ustrojstvene jedinice, kakve su fakulteti, akademije, visoke škole ili znanstveni instituti, koje izvode nastavni, znanstveno-istraživački i umjetnički rad u jednom ili više obrazovnih i znanstvenih područja.

Ustroj i nadležnosti ustrojstvenih jedinica bliže se utvrđuju statutom sveučilišta.

Tijela visoke škole su:

- upravni odbor,
- senat,
- ravnatelj.

## **5. Upravni odbor**

### **Članak 14.**

Odgovornost za poslovanje licencirane javne visokoškolske ustanove nosi upravni odbor sveučilišta ili visoke škole (u daljnjem tekstu: upravni odbor).

Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom sveučilišta, a osobito:

- daje mišljenje o statutu visokoškolske ustanove te donosi opći akt o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta i druge opće akte, sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- donosi odluku o osnivanju drugih pravnih osoba, sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- utvrđuje planove financiranja i razvoja;
- na prijedlog senata visokoškolske ustanove, donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove;
- donosi financijski plan i usvaja godišnji obračun;
- usmjerava, nadzire i ocjenjuje rad rektora ili ravnatelja u domeni financijskoga poslovanja;
- rješava pitanja odnosa s osnivačem;
- odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenoga statutom visokoškolske ustanove;
- odlučuje o prigovoru zaposlenika na odluke tijela visokoškolske ustanove koja su u prvom stupnju odlučivala o pravima, obvezama i odgovornostima zaposlenika iz radnoga odnosa;
- najmanje jedanput godišnje, osnivaču podnosi izvješće o poslovanju visokoškolske ustanove;
- obavlja i druge poslove sukladno zakonu, aktu o osnivanju i statutu visokoškolske ustanove.

### **Članak 15.**

Upravni odbor ima između sedam (7) i jedanaest (11) članova, od kojih najmanje jednu trećinu imenuje osnivač, a ostale imenuje senat te visokoškolske ustanove sukladno statutu.

Senat sveučilišta imenuje i razrješuje članove upravnoga odbora na mandat od četiri godine, prema javnoj i transparentnoj proceduri javnoga natječaja.

## **6. Senat visokoškolske ustanove**

### **Članak 16.**

Odgovornost za akademska pitanja u visokoškolskoj ustanovi ima senat, kao najviše akademsko tijelo koje čine predstavnici akademskog osoblja i studenata.

Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebice:

- odlučuje o pitanjima nastavne, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;
- donosi statut visokoškolske ustanove uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnoga odbora;

- donosi opće akte sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- donosi nastavne planove i nastavne programe dodiplomskoga, poslijediplomskoga i doktorskoga studija;
- bira rektora i prorektora sveučilišta, odnosno ravnatelja visoke škole;
- bira akademsko osoblje na prijedlog znanstveno-nastavnoga vijeća, odnosno znanstveno-istraživačkoga vijeća ustrojstvene jedinice;
- imenuje povjerenstva u postupku stjecanja doktorata znanosti;
- dodjeljuje počasna zvanja *profesor emeritus* te počasni doktor znanosti;
- daje inicijativu upravnome odboru za organiziranje i ukidanje fakulteta i drugih ustrojstvenih jedinica na sveučilištu;
- obavlja i druge poslove sukladno zakonima i statutu visokoškolske ustanove.

Senat visokoškolske ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih tijela ustrojstvenih jedinica, kao i drugih tijela visokoškolske ustanove i zastupničkih tijela studenata.

Najmanje 15% članova senata su studenti - zastupnici studenata iz svakoga ciklusa.

Broj članova, sastav i način rada senata utvrđuju se statutom visokoškolske ustanove.

## **7. Rektor sveučilišta i ravnatelj visoke škole**

### **Članak 17.**

Sveučilištem upravlja rektor, a visokom školom ravnatelj, sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove.

Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole, za svoj rad u domeni akademskih pitanja odgovara senatu, a u domeni poslovanja upravnome odboru.

Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole, obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a osobito:

- zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
- organizira i upravlja radom sveučilišta, odnosno visoke škole i odgovoran je za zakonitost rada;
- donosi pojedinačne akte sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- predlaže opće akte sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove;
- predlaže tijelima visokoškolske ustanove mjere za unapređenje rada;
- predlaže upravnome odboru mjere za učinkovito i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
- predlaže osnove planova rada i razvoja visokoškolske ustanove;
- predlaže upravnome odboru unutarnji ustroj i sistematizaciju radnih mjesta;
- provodi odluke upravnoga odbora i drugih tijela visokoškolske ustanove;
- odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenoga statutom visokoškolske ustanove;
- odlučuje o pravima, obvezama i odgovornostima zaposlenika iz radnoga odnosa;
- upravnome odboru podnosi izvješće o financijskom poslovanju visokoškolske ustanove;
- naredbodavac je za izvršenje financijskoga plana;

- sudjeluje u radu Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine;
- obavlja i druge poslove sukladno zakonu i statutu visokoškolske ustanove.

### **Članak 18.**

Rektora javnoga sveučilišta bira senat, na temelju javnoga natječaja.

Za rektora može biti izabran nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju redovitoga profesora koji ispunjava uvjete za to zvanje na sveučilištu na kojemu se prijavljuje.

Ravnatelja javne visoke škole bira senat na temelju javnoga natječaja.

Za ravnatelja javne visoke škole može biti birana osoba koja ispunjava uvjete za nastavnika te visoke škole.

Rektor, odnosno ravnatelj, bira se na mandat od četiri godine i može biti ponovno izabran.

## **8. Pravni subjektivitet i institucionalna autonomija**

### **Članak 19.**

Osim ako zakonom nije drukčije propisano, svaka licencirana javna visokoškolska ustanova, bilo sveučilište ili visoka škola, ima puni pravni subjektivitet u svezi s onim pitanjima koja su predmetom ovoga zakona, uključujući i ovlasti za:

- raspolaganje i upravljanje zemljištem i zgradama koje su u njezinom vlasništvu, sukladno primjenjivim zakonima;
- primanje i upravljanje sredstvima iz bilo kojeg zakonitoga izvora;
- određivanje i ubiranje školarine i drugih naknada sukladno zakonu;
- upošljavanje osoblja;
- sklapanje ugovora za robu i usluge;
- ustrojavanje pravnih odnosa sa studentima;
- osnivanje komercijalnih poduzeća za obrazovne i istraživačke svrhe;
- sklapanje sporazuma sa drugim visokoškolskim institucijama u Bosni i Hercegovini i inozemstvu;
- sklapanje ugovornih odnosa s gospodarskim subjektima o javno-privatnom partnerstvu;
- druge ovlasti nužne za učinkovito obavljanje svojih dužnosti.

Sva novčana sredstva dobivena iz proračuna, vlastiti prihodi, naplaćene školarine i novčana sredstva iz drugih izvora pripadaju visokoškolskoj ustanovi i troše se sukladno zakonu, statutu i usvojenome financijskom planu.

### **Članak 20.**

Statut visokoškolske ustanove predviđa ustrojstvenu strukturu unutar ustanove što je čine jedinice koje mogu biti fakulteti, instituti, centri, akademije ili škole.



S ciljem promoviranja i osiguranja integracije akademskoga, financijskoga i prostornoga planiranja i razvoja ustanove, godinu dana nakon stupanja na snagu ovoga zakona takve jedinice neće imati pravni subjektivitet neovisno o ustanovi. U prijelaznom razdoblju, od stupanja na snagu ovoga zakona, fakulteti koji već imaju status pravne osobe, sukladno sadašnjim propisima, taj status mogu zadržati, ali ne mogu stvarati financijske obveze izvan naznačenog prijelaznog razdoblja.

S ciljem promoviranja inicijative jedinica, statutom se ustanove precizira na koji način i u kojem omjeru jedinice imaju akademske i financijske ovlasti i preuzimaju odgovornost unutar ustanove. Statutom se reguliraju pitanja u svezi s otvaranjem trezorskoga podračuna ustrojstvene jedinice, način nastupanja ustrojstvenih jedinica na tržištu, način raspolaganja novčanim sredstvima koja se ostvare na tržištu, donacijama ili na drugi način izvan proračunskoga financiranja.

### **Članak 21.**

Visokoškolske ustanove uživaju slobodu u nastavnome i znanstveno-istraživačkome radu unutar svojih licencijskih, bez miješanja tijela javne vlasti.

Posebnim se zakonom reguliraju pitanja znanstveno-istraživačkoga rada.

Znanstveno-istraživački rad na visokoškolskim ustanovama može se sufinancirati iz sredstava proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH, sukladno važećim propisima na državnoj razini.

### **Članak 22.**

Visokoškolske ustanove, sukladno odredbama ovoga zakona, imaju pravo:

- izabrati svoja upravna i vodeća tijela i odrediti im mandat;
- urediti svoje strukture i aktivnosti vlastitim pravilima, sukladno ovome zakonu, drugim važećim zakonima i svojim statutima;
- izabrati nastavno i drugo osoblje;
- primati studente i odrediti metode nastave i provjere znanja studenata;
- samostalno razvijati i primjenjivati nastavne planove i programe i istraživačke projekte;
- unutar raspoloživih financijskih sredstava, izabrati predmete koji će se predavati;
- na sveučilištima dodjeljivati zvanja profesorima i drugom osoblju;
- odrediti za službeni jezik, ili službene jezike, jedan ili više jezika konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine.

### **Članak 23.**

Objekti licenciranih visokoškolskih ustanova su nepovredivi.

Bez odobrenja rektora sveučilišta, ravnatelja visoke škole ili osobe koju su oni ovlastili, policija i druga tijela nadležna za kazneni progon i sprečavanje kaznenih djela nemaju pristup sveučilištu ili visokoj školi.

Iznimno, s ciljem sprečavanja kaznenog djela ili zaustavljanja počinjenja kaznenog djela, mogu se poduzeti nužne mjere, s tim da se o poduzetim radnjama odmah obavijesti uprava sveučilišta, odnosno visoke škole.

## **9. Prava i obveze akademskoga osoblja**

### **Članak 24.**

Svaka visokoškolska ustanova će u svoj statut ili ekvivalentni temeljni dokument unijeti i to da akademsko osoblje uživa slobodu, unutar zakona, ispitivanja i testiranja stečenoga znanja i da nudi nove ideje i kontroverzna ili nepopularna mišljenja, a da se time ne izlaže opasnosti od gubitka posla ili bilo koje druge povlastice koju eventualno uživa u visokoškolskoj ustanovi.

Pravo akademskoga osoblja visokoškolskih ustanova na slobodu govora može biti ograničeno samo zakonom.

### **Članak 25.**

Statut svake javne visokoškolske ustanove i temeljni dokument svake privatne visokoškolske ustanove, kao uvjet za akreditaciju, sadrži i odredbe koje:

- osiguravaju osoblju slobodu organiziranja i okupljanja sukladno zakonu;
- štite osoblje od diskriminacije prema bilo kojoj osnovi, kakve su: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status.

### **Članak 26.**

Akademsko osoblje visokoškolskih ustanova ima pravo objavljivati rezultate svojega istraživačkog rada, sukladno pravilima sveučilišta u svezi s uživenjem prava na intelektualnu imovinu u korist sveučilišta i poštujući prava trećih osoba.

## **10. Akademski zvanja**

### **Članak 27.**

Visokoškolske ustanove dodjeljuju akademska zvanja, koja mogu biti nastavna, znanstveno-nastavna ili umjetnička.

Sveučilište dodjeljuje znanstveno-nastavna i umjetnička zvanja, i to:

- redoviti profesor,
- izvanredni profesor,
- docent,
- lektor,
- viši asistent,
- asistent.

Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:

- profesor visoke škole,
- predavač visoke škole,
- asistent.

## **11. Izbor akademskoga osoblja**

### **Članak 28.**

Minimalni uvjeti za izbor akademskoga osoblja u znanstveno-nastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su:

- asistent: odgovarajući sveučilišni stupanj s najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom osam (8) ili 3,5;
- viši asistent: stupanj drugoga ciklusa (magisterij);
- lektor: stupanj drugog ciklusa (magisterij);
- docent: znanstveni stupanj doktora u danom području, najmanje tri znanstvena rada objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavničke sposobnosti;
- izvanredni profesor: provedeno najmanje jedno izborno razdoblje u zvanju docenta, te najmanje pet objavljenih znanstvenih radova u priznatim publikacijama, objavljena knjiga i originalni stručni uspjeh, kao što je projekt, patent ili originalna metoda, sve nakon izbora u zvanje docenta, mentorstvo kandidata za stupanj drugoga ciklusa;
- redoviti profesor: provedeno najmanje jedno izborno razdoblje u zvanju izvanrednoga profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam objavljenih znanstvenih radova u priznatim publikacijama, sve nakon stjecanja zvanja izvanrednoga profesora, te uspješno mentorstvo kandidata za stupanj drugoga i trećega ciklusa.

### **Članak 29.**

Minimalni uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja, u koja se bira akademsko osoblje na studijskim profilima na sveučilištu ako je za nastavni predmet od osobitog značaja umjetnički kriterij su:

- asistent: završen stupanj prvoga ciklusa, s najmanje 240 ECTS bodova i prosječnom ocjenom osam (8) ili 3,5;
- viši asistent: završen stupanj drugoga ciklusa, odnosno stupanj prvoga ciklusa i javno predstavljeni oblici umjetničkoga stvaralaštva;
- docent: završen stupanj najmanje prvoga ciklusa, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkoga stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnom radu;
- izvanredni profesor: završen stupanj najmanje prvoga ciklusa, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkoga stvaralaštva, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućem polju umjetnosti i pokazani rezultati u nastavnome radu;
- redoviti profesor: završen stupanj najmanje prvoga ciklusa, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkoga stvaralaštva koji su značajno doprinijeli razvoju kulture i umjetnosti i doprinos podizanju nastavnoga i umjetničkoga kadra.

### **Članak 30.**

Minimalni uvjeti za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi su:

- asistent: završen stupanj prvoga ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom osam (8) ili 3,5;
- predavač visoke škole: završen stupanj drugoga ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;
- profesor visoke škole: završen stupanj trećega ciklusa i pokazana nastavna sposobnost.

Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i osobe koje imaju zvanja redovitoga profesora, izvanrednoga profesora i docenta, birane na sveučilištima.

### **Članak 31.**

Minimalni uvjeti za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi su:

- asistent: završen stupanj prvoga ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom osam (8) ili 3,5;
- predavač visoke škole: završen stupanj najmanje prvoga ciklusa, javno predstavljeni oblici umjetničkoga stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost;
- profesor visoke škole: završen stupanj prvoga ciklusa, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetničkoga stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost.

Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i osobe koje imaju izbor na umjetničko-nastavnim predmetima na sveučilištima.

### **Članak 32.**

Za izbor u isto ili više zvanje u obzir se uzimaju samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti, te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkoga stvaralaštva u vremenu od posljednjega izbora.

### **Članak 33.**

Razdoblje na koje se bira akademsko osoblje na sveučilištu je:

- asistent na razdoblje od četiri godine, bez mogućnosti reizbora;
- viši asistent na razdoblje od pet godina, s mogućnošću ponovnog izbora isključivo ako postigne stupanj trećega ciklusa;
- lektor na razdoblje od pet godina, bez mogućnosti reizbora;
- docent na razdoblje od pet godina, s mogućnošću ponovnog izbora;
- izvanredni profesor na razdoblje od šest godina, s mogućnošću ponovnog izbora;
- redoviti profesor trajno.

Redoviti profesor zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Razdoblje na koje se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:

- asistent na razdoblje od četiri godine, bez mogućnosti reizbora;
- predavač visoke škole na razdoblje od pet godina, s mogućnošću ponovnog izbora;
- profesor visoke škole trajno.

Akademsko osoblje zaključuje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na određeno vrijeme, i to na razdoblje na koje je izabran. Nakon isteka tog razdoblja, visokoškolska ustanova dužna je zaključiti novi ugovor o radu sa svakim članom akademskoga osoblja koji je izabran u isto ili više akademsko zvanje.

#### **Članak 34.**

Izbor akademskoga osoblja u svim se slučajevima provodi javnim natječajem, sukladno kriterijima određenim zakonom, statutom visokoškolske ustanove i općeprihvaćenim standardima u danoj struci.

#### **Članak 35.**

Zaštita prava akademskoga i drugog osoblja visokoškolskih ustanova ostvaruje se sukladno statutu i drugim aktima visokoškolske ustanove. Protiv konačne odluke visokoškolske ustanove može se pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

### **12. Prava i obveze studenata**

#### **Članak 36.**

Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos s tom ustanovom.

Studenti imaju sljedeća prava, koja mogu biti dodatno razrađena statutom ustanove:

- pohađati sva predavanja, seminare i druge oblike nastave organizirane u sklopu njihovih predmeta, sukladno njihovom položaju i ovisno o mogućnostima i drugim oblicima organizirane nastave;
- koristiti knjižnice i druge usluge za studente što se nalaze u ustanovi;
- sudjelovati na izborima za studentska mjesta u studentskim zastupničkim i drugim tijelima ustanovljenim sukladno statutu ustanove;
- pravo na priznavanje i prijenos bodova između akreditiranih visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini.

#### **Članak 37.**

Studenti upisani na sveučilište ili visoku školu obvezni su:

- pridržavati se pravila koja je uspostavila ustanova;
- ukazivati dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata;
- ukazivati dužnu i punu pažnju svojem studiju i sudjelovati u akademskim aktivnostima.

### **Članak 38.**

Statut ili ekvivalentni temeljni dokument svake visokoškolske ustanove sadrži odredbe koje:

- osiguravaju studentima slobodu da, sukladno zakonu, ispituju i testiraju stečena znanja i da nude nove ideje te kontroverzna i nepopularna mišljenja, a time se ne izlažu opasnosti od gubitka svojega statusa ili bilo koje druge povlastice koju eventualno uživaju u ustanovi;
- osiguravaju studentima, sukladno zakonu, slobodu govora, organiziranja i okupljanja;
- štite studente od diskriminacije prema bilo kojoj osnovi, kakve su: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, vjera, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status;
- pružaju pravedne i nepristrane mehanizme za rješavanja stegovnih pitanja koja se tiču studenata.

### **Članak 39.**

Studenti imaju pravo iznijeti svoja viđenja glede kvalitete nastave ili drugih usluga ustanove, a statut sadrži odredbe za pravedno rješavanje takvih pritužbi.

Okolnosti pod kojima studenti mogu biti ispisani iz akademskih ili stegovnih razloga, kao i žalbene procedure, razrađene su statutom ustanove.

Studenti imaju pravo pobiti pred nadležnim sudom sve konačne odluke visokoškolske ustanove iz stavka 2. ovoga članka koje se na njih odnose.

### **Članak 40.**

Statut ili drugi temeljni dokument visokoškolske ustanove predviđa uspostavu studentskoga zastupničkog tijela.

Zastupničko tijelo zastupa interese studenata i daje doprinos društvenim, kulturnim, akademskim ili fizičko-rekreativnim potrebama studenata, na temelju demokratskih načela i sukladno zakonu.

Studentska zastupnička tijela mogu osnovati asocijaciju studentskih zastupničkih tijela u Bosni i Hercegovini, putem koje ostvaruju članstvo u međunarodnim organizacijama i asocijacijama studenata.

## **Članak 41.**

Status studenta prestaje završetkom studijskog programa i dobivanjem stupnja za koji se školuje, ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija, odnosno kada student ne upiše sljedeću godinu studija ili ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obveze studenta.

Status redovitoga studenta može prestati i ako visokoškolska ustanova izrekne takvu stegovnu mjeru. Status redovitoga studenta prestaje i kada redoviti student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uvjete za upis u višu studijsku godinu.

## **DIO III - INSTITUCIJE U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA**

### **1. Ministarstvo civilnih poslova BiH**

## **Članak 42.**

Ministarstvo civilnih poslova BiH odgovorno je za provedbu ovoga zakona i za:

- koordinaciju i razvoj visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, uz konzultacije sa drugim nadležnim ministarstvima;
- promoviranje integracije nastavnoga i istraživačkoga rada i poticanje istraživačkih programa na sveučilištima;
- promoviranje mobilnosti studenata i osoblja u području visokog obrazovanja u Europi i svijetu;
- promoviranje veza između visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i visokoškolskih ustanova u regiji i svijetu;
- promoviranje jednakih mogućnosti pristupa visokom obrazovanju, stručnom razvoju i obuci, cjeloživotnom učenju i svim drugim aspektima visokog obrazovanja;
- podržavanje i poticanje jačih veza između sektora visokog obrazovanja, industrije, gospodarstva i društva.

### **2. Rektorska konferencija Bosne i Hercegovine**

## **Članak 43.**

Sporazumom sveučilišta uspostavlja se Rektorska konferencija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Rektorska konferencija).

Rektorska konferencija utvrđuje i zastupa zajedničke interese sveučilišta u Bosni i Hercegovini te ostvaruje suradnju s obrazovnim institucijama u Bosni i Hercegovini.

Punopravni članovi rektorske konferencije mogu biti rektori licenciranih i akreditiranih sveučilišta u Bosni i Hercegovini.

Rektorska konferencija financira se iz doprinosa članova Rektorske konferencije te iz drugih prihoda koje ostvari.

Rektorska konferencija djeluje i kao savjetodavno tijelo za provedbu reforme visokog obrazovanja.

Rektorska konferencija donosi odluke konsenzusom.

### **3. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata**

#### **Članak 44.**

Ovim se zakonom osniva Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja (u daljnjem tekstu: CIP).

CIP je samostalna upravna organizacija, a nadležan je za informiranje i poslove priznavanja u području visokog obrazovanja u sklopu Konvencije o priznavanju diploma u visokom obrazovanju (u daljnjem tekstu: Lisabonska konvencija).

#### **Članak 45.**

CIP je nadležan za:

- informiranje i priznavanje u području visokog obrazovanja;
- koordiniranje i međunarodnu razmjenu akademskoga osoblja, studenata i programa u području visokog obrazovanja;
- predstavljanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim projektima u području visokog obrazovanja iz svoje nadležnosti;
- posredstvom međunarodne mreže centara za informiranje (mreže ENIC/NARIC) pruža informacije visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini u svezi sa stranim visokoškolskim ustanovama i programima, kao osnovu za priznavanje stupnja i diploma za daljnje školovanje na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini i predstavlja Bosnu i Hercegovinu u tim mrežama;
- daje obavijesti i mišljenja o stranim stupnjevima i diplomama u Bosni i Hercegovini u svrhu nastavka školovanja na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini;
- daje savjete i informacije o pitanjima iz svojeg djelokruga stranama sa zakonitim interesom;
- sukladno Lisabonskoj konvenciji i njezinim pratećim dokumentima, donosi preporuke Ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Brčko distriktu BiH o priznavanju diploma stečenih izvan Bosne i Hercegovine radi upošljavanja, nastavka obrazovanja i ostvarivanja drugih prava koja proistječu iz stečene kvalifikacije.



#### **Članak 46.**

Rad CIP-a uređuje se statutom.

Suglasnost na statut CIP-a daje Vijeće ministara BiH.

CIP-om ravna ravnatelj kojega, nakon provedenoga javnog natječaja, imenuje Upravni odbor CIP-a. Ravnatelj se imenuje na mandat od četiri (4) godine.

CIP-om upravlja Upravni odbor koji ima sedam (7) članova. Vijeće ministara BiH bira Upravni odbor nakon provedenoga javnog natječaja na temelju pariteta. U Upravni odbor biraju se po dva predstavnika svakoga konstitutivnog naroda i jedan predstavnik nacionalnih manjina.

Članovi Upravnoga odbora CIP-a biraju se na mandat od tri (3) godine, s mogućnošću reizbora, pod uvjetom da se inicijalno imenovanje provede u fazama, tako da svake godine jedna trećina članova bude reizborna ili iznova imenovana.

Upravni odbor odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova, pod uvjetom da takvu većinu čini po jedan glas predstavnika svakoga konstitutivnog naroda.

CIP se financira iz proračuna institucija BiH.

### **4. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete**

#### **Članak 47.**

Ovim se zakonom osniva Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete (u daljnjem tekstu: Agencija).

Agencija je samostalna upravna organizacija.

#### **Članak 48.**

Agencija je nadležna za:

- utvrđivanje jasnih, transparentnih i pristupačnih kriterija za akreditaciju visokoškolskih ustanova i donošenje normi kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja;
- utvrđivanje kriterija za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka koji ocjenjuju i obavljaju reviziju kvalitete te daju preporuke o akreditaciji visokoškolskih ustanova;
- davanje preporuka o kriterijima i standardima Ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Brčko distriktu BiH za osnivanje i zatvaranje visokoškolskih ustanova, te za prestrukturiranje studijskih programa;
- davanje preporuka o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa;
- davanje preporuke o najnižim školarinama za sve studente na akreditiranim visokoškolskim ustanovama, radi usklađivanja najnižih školarina u cijeloj Bosni i Hercegovini;
- davanje savjeta o politici rada i razvoja Ministarstvu Republike Srpske, kantonalnim ministarstvima i Brčko distriktu BiH;
- davanje savjeta i informacija o pitanjima iz svoje nadležnosti zainteresiranim strankama;

- utvrđivanje standarda kvalitete, analiziranje kvalitete, davanje preporuka radi otklanjanja nedostataka kvalitete studija i visokoškolskih ustanova;
- predstavljanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim organizacijama za kvalitetu u visokom obrazovanju;
- predlaganje općih smjernica i kriterija na temelju kojih se iz proračuna institucija BiH mogu dodjeljivati sredstva visokoškolskim ustanovama za znanstveno-istraživački rad;
- donošenje pravilnika i drugih akata iz svoje nadležnosti.

#### **4.1. Akreditiranje visokoškolskih ustanova**

##### **Članak 49.**

U akreditiranju je Agencija nadležna za:

- raspisivanje javnoga natječaja za izbor domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvalitete te davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa (u daljnjem tekstu: stručnjaci);
- osnivanje povjerenstva za utvrđivanje liste stručnjaka koji udovoljavaju kriterijima iz članka 48. alineja 2. ovoga zakona. Povjerenstvo ima pet članova, a čini ga po jedan predstavnik: Rektorske konferencije, jednoga kantonalnog ministarstva, Ministarstva Republike Srpske, Brčko distrikta BiH, te predstavnik Agencije;
- dostavu utvrđene liste stručnjaka na usvajanje svim ministarstvima obrazovanja u Bosni i Hercegovini i nadležnom odjelu Brčko distrikta BiH;
- imenovanje stručnoga povjerenstva, na temelju prijedloga nadležnih obrazovnih vlasti glede izbora stručnjaka s utvrđene liste stručnjaka;
- davanje preporuke nadležnim obrazovnim vlastima o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskoga programa, na temelju mišljenja stručnoga povjerenstva;
- postupak i rješenje o akreditaciji i licenciranju visokoškolskih ustanova koje donose Ministarstvo Republike Srpske, kantonalna ministarstva i Brčko distrikt BiH, sukladno članku 48. alineja 1. ovoga zakona;
- ocjenu usklađenosti rješenja o akreditaciji s normama i kriterijima iz članka 48. alineja 1. ovoga zakona te u slučaju utvrđene neusklađenosti, davanje preporuke Upravnom odboru za poduzimanje daljnjih mjera, sve do mjere poništenja rješenja o akreditaciji. Žalbu na rješenje o poništenju rješenja o akreditaciji nadležne obrazovne vlasti podnose Upravnome odboru Agencije;
- vođenje državnoga registra akreditiranih visokoškolskih ustanova;
- stalnu dostupnost na svojoj internetskoj stranici liste akreditiranih visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i njezinu objavu najmanje jednom godišnje u "Službenom glasniku BiH", a najmanje dva puta godišnje u trima visokotiražnim dnevnim novinama.

## **4.2. Oblik i sadržaj diplome i dodatka diplomi**

### **Članak 50.**

Agencija donosi naputak o obliku i sadržaju diplome i dodatka diplome koje izdaju akreditirane visokoškolske ustanove.

## **4.3. Statut i tijela Agencije**

### **Članak 51.**

Rad Agencije uređuje se statutom.

Suglasnost na statut Agencije daje Vijeće ministara BiH.

Agencijom za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete ravna ravnatelj.

Ravnatelja i njegove zamjenike bira, nakon provedenoga javnog natječaja, Vijeće ministara BiH.

Mandat ravnatelja i njegovih zamjenika je četiri godine.

Ravnatelj i zamjenici ravnatelja ne mogu biti iz istoga konstitutivnog naroda.

Agencijom upravlja Upravni odbor koji ima deset (10) članova.

Upravni odbor čine po tri (3) člana iz sva tri konstitutivna naroda i jedan (1) član iz reda ostalih.

Članove Upravnoga odbora Agencije bira Parlamentarna skupština BiH na mandat od tri godine, s mogućnošću reizbora, pod uvjetom da se inicijalno imenovanje provede u fazama, tako da svake godine jedna trećina članova bude reizborna ili iznova imenovana.

Upravni odbor odlučuje većinom glasova od ukupnoga broja članova, pod uvjetom da takvu većinu čine najmanje dvije trećine glasova zastupnika svakoga konstitutivnog naroda.

Upravni odbor čini najmanje 50% redovitih profesora sveučilišta.

## **4.4. Financiranje Agencije**

### **Članak 52.**

Agencija se financira iz proračuna institucija BiH i iz vlastitih prihoda.

## **DIO IV - AKADEMSKI STUPNJEVI I DIPLOME**

### **1. Dodjela akademskih stupnjeva i diploma**

#### **Članak 53.**

Akreditirana visokoškolska ustanova ovlaštena je dodjeljivati akademske stupnjeve i diplome navedene u njezinom uvjerenju o akreditaciji.

Statut visokoškolske ustanove navodi akademske stupnjeve i diplome koje ustanova dodjeljuje te uključuje i ovlast za donošenje akademskih i drugih pravila za dodjelu takvih stupnjeva i diploma.

Stupanj prvoga ciklusa i drugi programi koji vode do diplome što je nudi javna visokoškolska ustanova fleksibilno su ustrojeni, tako da omogućе ulazak i izlazak u odgovarajućim fazama uz dodjelu kreditnih bodova i/ili kvalifikacija, ovisno o napretku koji je student ostvario.

U formuliranju pravila, javna visokoškolska ustanova osigurava poštivanje važećega europskog sustava prijenosa kreditnih bodova.

Osim ovoga, visokoškolska ustanova uživa slobodu organiziranja svojih planova i programa, shema za provjeru znanja i ocjenjivanje, kroz pravila koja su transparentna, pravedna i lako dostupna studentima.

#### **Članak 54.**

Nadležna državna tijela, te druga tijela i organizacije u Bosni i Hercegovini će, u svrhu uposlenja ili javne funkcije, priznavati samo one akademske stupnjeve i diplome koje izdaju akreditirane visokoškolske ustanove.

Dužnost akreditirane visokoškolske ustanove je da svakoj osobi kojoj dodijeli akademski stupanj ili diplomu, izda diplomu i dodatak diplomi ovjerene pečatom visokoškolske ustanove.

#### **Članak 55.**

Nakon što su dodijeljeni, akademski stupanj ili diploma mogu se opozvati samo u posebnim okolnostima danim u pravilima, sadržanim u statutu visokoškolske ustanove, i na takvu se odluku može podnijeti žalba pred nadležnim sudom.

Ministarstvo civilnih poslova BiH može, u konzultacijama sa drugim relevantnim vladinim tijelima, propisati, u obliku pravila, obrazovne zahtjeve koji predstavljaju dodatak u odnosu na akademski stupanj ili diplomu za ulazak u bilo koju profesiju, koja može biti regulirana drugim zakonom ili u smislu bilo koje međunarodne konvencije ili sporazuma.

## **DIO V - ZAKLJUČNE ODREDBE**

### **1. Stečena znanstvena i stručna zvanja**

#### **Članak 56.**

Osobe koje su stekle određena znanstvena i stručna zvanja zadržavaju pravo njihova korištenja sukladno propisima prema kojima su ih stekle.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu od visokoškolske ustanove na kojoj su stekle ta zvanja tražiti da im u postupku i pod uvjetima predviđenim statutom visokoškolske ustanove izda dokument (potvrdu ili diplomu) o ekvivalenciji ranije stečenog akademskog naziva s novim akademskim nazivima. Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo i na izdavanje dodatka diplomi.

Doktorati znanosti stečeni prema propisima što su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga zakona istovrsni su sa doktoratima znanosti stečenim prema ovome zakonu, te osobe koje su ih stekle imaju ista prava kao i osobe koje su doktorat znanosti stekle prema ovome zakonu.

#### **Članak 57.**

Osobe izabrane u akademska zvanja koje ta zvanja imaju na dan stupanja na snagu ovoga zakona ih zadržavaju.

Ukoliko ovaj zakon ili propisi koji su važili prije njegovoga stupanja na snagu za zatečena zvanja ili radna mjesta zahtijevaju reizbor ili izbor u više zvanje, reizbor ili postupak izbora u isto zvanje provest će se u roku predviđom propisom prema kojemu je izbor proveden. Ako taj propis ne predviđa rok, izbor ili reizbor provest će se u roku predviđenom ovim zakonom, a računa se od dana njegovoga stupanja na snagu. U svakom slučaju, reizbor ili izbor provest će se prema odredbama ovoga zakona.

Izbori u akademska zvanja započeti prema odredbama propisa koji su važili prije stupanja na snagu ovoga zakona okončat će se prema tim propisima, najkasnije u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

### **2. Prilagodba studija ovome zakonu**

#### **Članak 58.**

Visokoškolske ustanove počinju prilagodbu studija ovome zakonu danom njegova stupanja na snagu. Dovršetak ustrojavanja i organiziranja studija početi će provoditi prema odredbama ovoga zakona u roku od godinu dana od dana njegova stupanja na snagu, od kada će se obvezno uvesti i ECTS sustav.

### **3. Pravo na završetak studija**

#### **Članak 59.**

Studenti upisani na dodiplomski i poslijediplomski studij na dan stupanja na snagu ovoga zakona imaju pravo završiti studij prema nastavnom programu i uvjetima koji su važili pri upisu u prvu godinu studija i steći odgovarajući stručni, odnosno znanstveni naziv prema propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovoga zakona.

Studenti kojima je na temelju prijašnjih propisa odobrena tema za izradu doktorskoga rada bez doktorskoga studija, imaju pravo na obranu doktorskoga rada i stjecanje doktorata znanosti prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga zakona.

Visokoškolske ustanove mogu ograničiti trajanje prava na završetak studija prema stavku 2. ovoga članka na određeni broj godina, ali ne na manji broj godina od onoga koji je studentu ostao do završetka studija prema programu po kojemu je započeo studij, uvećan za dvije godine.

Nakon uvođenja studija prema ovome zakonu, studenti iz stavka 2. ovoga članka koji ne završe studij prema starom studijskom planu i programu mogu ga nastaviti prema ovome zakonu i na njemu utemeljenom nastavnom programu, sukladno statutu visokoškolske ustanove.

### **4. Usklađivanje statuta i integracija sveučilišta**

#### **Članak 60.**

Visokoškolske ustanove uskladit će svoje statute i druge opće akte potrebne za prilagodbu ustroja ovome zakonu u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Članovi upravnih tijela, rektori i prorektori visokoškolskih ustanova, te dekan i prodekan fakulteta izabrani prije stupanja na snagu ovoga zakona, ostaju na istoj dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani.

Integriranje visokoškolskih ustanova započinje danom stupanja na snagu ovoga zakona, a završit će se u roku od jedne godine od njegova stupanja na snagu.

### **5. Prijelazno razdoblje za akreditiranje i licenciranje**

#### **Članak 61.**

Postojeće visokoškolske ustanove stupanjem na snagu ovoga zakona dobivaju privremenu akreditaciju od nadležne institucije. Privremenom akreditacijom određuje se rok u kojem će se obaviti akreditiranje svakoga pojedinog programa što se izučava na tim visokoškolskim ustanovama, a sve u skladu s kriterijima i procedurama za akreditiranje i standardima.

Akreditacija visokoškolskih ustanova obaviti će se u razdoblju od najviše dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

## **6. Imenovanje obnašatelja dužnosti i rok za donošenje propisa**

### **Članak 62.**

Vijeće ministara BiH će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona imenovati upravne odbore i obnašatelje dužnosti ravnatelja CIP-a i Agencije.

Agencija će u roku od godinu dana donijeti propise iz svoje nadležnosti.

## **7. Usklađivanje drugih zakona**

### **Članak 63.**

Zakoni Republike Srpske i kantonalni zakoni u području visokog obrazovanja uskladiti će se s odredbama ovoga zakona u razdoblju od šest mjeseci nakon njegova stupanja na snagu.

Sva pitanja iz područja visokog obrazovanja koja nisu regulirana ovim zakonom regulirat će se zakonima na razini Republike Srpske i kantona.

## **8. Status viših škola**

### **Članak 64.**

Zakonom Republike Srpske i kantonalnim zakonima riješiti će se status dosadašnjih viših škola, najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Studenti upisani na više škole i studijske odsjeke u dvogodišnjem trajanju prije stupanja na snagu ovoga zakona imaju pravo i obvezu završiti započeti studij po nastavnom planu i programu koji je važio u vrijeme njihova upisa, u roku utvrđenom statutom tih ustanova.

## **9. Teološki fakulteti, visoke teološke škole i akademije**

### **Članak 65.**

Odredbe ovoga zakona ne odnose se na teološke fakultete, visoke teološke škole i akademije. Ove institucije mogu biti u sastavu sveučilišta, što se regulira posebnim ugovorom.

## **10. Stupanje na snagu**

### **Članak 66.**

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PS BiH, broj 94/07  
30. srpnja 2007. godine  
Sarajevo

**Predsjedatelj  
Zastupničkoga doma  
Parlamentarne skupštine  
Bosne i Hercegovine**

**Beriz Belkić**

**Predsjedatelj  
Doma naroda  
Parlamentarne skupštine  
Bosne i Hercegovine**

**Ilija Filipović, dipl. iur.**